

végzés

Rendelkező rész

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I.

- [1] A Szolnoki Járásbíróság a 2018. január 10. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 4.B.1092/2016/17. számú ítéletével ... II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki járművezetés tiltott átengedésének vétségében [Btk. 238. § (1) bekezdés]. Ezért őt 200 napi tétel pénzbüntetésre és 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg. Kimondta, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházbüntetésre kell átváltoztatni. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű terhelt és védője által bejelentett fellebbezések alapján eljáró Szolnoki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2018. május 22. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és jogerőre emelkedett 9.Bf.314/2018/4. számú végzésével az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

2.

- [3] A jogerős ítéletben ... II. rendű terheltet érintően megállapított és így a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás lényege a következő:
- ... II. rendű és ... I. rendű terhelt 2016. augusztus 4. napján, délután együtt tartózkodott ... **település 1**-en a szabadstrandon, ahol egymás társaságában szeszes italt fogyasztottak. Ettől mindketten ittas állapotba kerültek, amelynek tünetei az I. rendű terheltén jól észlelhetők voltak. ... II. rendű terhelt 16 óra 30 perc körül, az ittas állapotban lévő ... I. rendű terhelt részére átengedte a tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú személygépkocsi vezetését annak ellenére, hogy tudta, az I. rendű terhelt ittas állapotban van. Az átengedés indoka az volt, hogy úgy érezte, ő ittasabb mint az I. rendű terhelt. ... I. rendű terhelt beült a fenti személygépkocsi vezetőülésébe, míg II. rendű terhelt a jármű hátsó ülésén helyezkedett el. A személygépkocsi jobb első ülésére a 14 éves ... ült be. Ezt követően I. rendű terhelt az általa vezetett ... forgalmi rendszámú személygépkocsival először ... **település 2**-n, a korábban ... áruházként üzemelő épület melletti üzemanyag-töltő állomás felé, majd vissza, ... **település 1** felé közlekedett.

II.

1.

- [4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen ... II. rendű terhelt meghatalmazott védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 648. § a) pontja alapján arra hivatkozással, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor.
- [5] Az indítvány szerint az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás nem tartalmazza a gépjárművezetés átengedésének pontos körülményeit, ezért abból a terhelt büntetőjogi felelősségének alapját képező, a KRESZ 4. § (2) bekezdésében meghatározott

szabályszegésre nem lehet következtetést levonni. E hiányosságot a másodfokú bíróság észlelte, azonban a tényállást nem egészítette ki. Úgy foglalt állást, hogy mivel az elsőfokú bíróság a szándékos átengedés tényét a bizonyítékok helytálló mérlegelése alapján állapította meg, így az ítéleti tényállás megalapozott.

- [6] A védő álláspontjának alátámasztásaként hivatkozott a Kúria Bfv.II.964/2017. számú végzésére, amely szerint a járművezetés átengedése valamilyen reál-cselekménnyel történhet. Amennyiben a büntetőügyben megállapított tényállás ilyen reálcselekményt nem tartalmaz, akkor az átengedés nem valósul meg, következésképpen a büntetőjogi felelősség megállapítása sérti a büntető anyagi jog szabályait.

2.

- [7] A Legfőbb Ügyészség a BF.72/2019/1. számú átiratában a II. rendű terhelt meghatalmazott védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az alapügyben eljáró másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú ítélet tényállását nem teszi megalapozatlanná az, hogy az elsőfokú bíróság az átengedés tényén túlmenően annak pontos körülményeit nem tudta meghatározni. Az irányadó tényállás maradéktalanul tartalmazza a II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét megalapozó tényeket, ezért a bűnösség megállapítását sérelmező felülvizsgálati indítvány alaptalan. A felülvizsgálati indítványban hivatkozott esetei döntés a védő álláspontjának alátámasztására nem alkalmas, mert az annak alapjául szolgáló tényállás alapjaiban tér el a jelen ügyben megállapított tényállástól.

- [8] A Legfőbb Ügyészség mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a Szolnoki Járásbíróság 4.B.1092/2016/17. számú ítéletét, illetőleg a Szolnoki Törvényszék mint másodfokú bíróság 9.Bf.314/2018/4. számú ítéletét a ... II. rendű terhelthez vonatkozó részében hatályában tartsa fenn.

3.

- [9] A Legfőbb Ügyészség átiratára II. rendű terhelt és a védő nem tett észrevételt.

III.

- [10] A felülvizsgálati indítvány alaptalan.

- [11] A terhelt védő a felülvizsgálati indítványát a Be. 648. § a) pontjára tekintettel a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapította. A szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha az alapügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg a terhelt bűnösségét. A jogerős ítéletben a II. rendű terheltet érintően megállapított tényállás nem tartalmaz olyan - a KRESZ 4. § (2) bekezdésében tilalmazott - cselekményt, amely a Btk. 238. § (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetési magatartását - az átengedést - megalapozza.

- [12] A Btk. 238. § (1) bekezdése szerint a járművezetés tiltott átengedésének vétségét az követi el, aki - többek között - közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését ittas vagy bódult állapotban lévő személynek, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek átengedi.

- [13] A bűncselekmény elkövetési magatartása a járművezetés átengedése a szeszes italtól befolyásolt, vagy bódult állapotban lévő, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személy részére. A jármű vezetésének átengedése a jármű birtokba adásával, vagy a járművezetés más módon történő lehetővé tételével valósulhat meg. A jogalkotó az elkövetés módját nem határozta meg, ezért az átengedés történhet szóban, tevéssel (pl. ráutaló magatartással) és nem tevéssel egyaránt. Az elkövető kívülágban megjelenő magatartása alapján kell a jogalkalmazónak következtetést levonnia arra, hogy az átengedés megtörtént-e.
- [14] A bűncselekmény megállapításának további feltétele, hogy az átengedés az elkövetés időpontjában szeszes italtól befolyásolt, vagy bódult állapotban lévő, avagy a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személy részére történjen, és erről a terheltnek tudomása legyen, miután a bűncselekmény kizárólag szándékos elkövetés esetén büntetendő.
- [15] Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt 2016. augusztus 4. napján együtt italozott az I. rendű terhelttel. A II. rendű terhelt a tulajdonában álló személygépkocsi vezetését, azért engedte át az I. rendű terheltnek, mert saját magát ittasabbnak érezte (Szolnoki Járásbíróság 4.B.1092/2016/17. számú ítélet 4. oldal 1. bekezdés), ugyanakkor az I. rendű terhelt is jól észlelhetőek voltak az ittaság jelei (Szolnoki Járásbíróság 4.B.1092/2016/17. számú ítélet 3. oldal 7. bekezdés). A II. rendű terhelt a helyzet mérlegelése alapján döntött úgy, hogy a gépjárművet a nála kevésbé ittas állapotban lévő I. rendű terhelt vezesse, majd ezt követően az autó hátsó ülésére ült be. Ez a magatartássor büntetőjogilag releváns elkövetői magatartás. Ebből kell levonni következtetést arra, hogy a vizsgált bűncselekmény elkövetési magatartása megvalósult-e vagy sem.
- [16] E tényállás alapján az alapügyben eljáró bíróságok törvényesen állapították meg, hogy a II. rendű terhelt az általa tudottan ittas I. rendű terheltnek a tulajdonában álló gépkocsi vezetését átengedte. Az I. rendű terhelt azért vezette a gépkocsit, mert annak vezetését a II. rendű terhelt részére átengedte. Kezdeményezte és egyúttal lehetővé tette, hogy a tulajdonában és használatában levő személygépkocsit az általa is tudottan ittas állapotban lévő I. rendű terhelt vezesse. Ezzel elkövette a Btk. 238. § (1) bekezdése szerint minősülő járművezetés tiltott átengedésének vétségét.
- [17] A Kúria egyetértett a Legfőbb Ügyészség álláspontjával abban, hogy a védő által megjelölt eseti döntés nem alkalmas a felülvizsgálati indítványban megfogalmazott álláspont alátámasztására. A szerint a bűncselekmény megállapíthatósága szempontjából annak van jelentősége, hogy a vezetésre alkalmatlan állapotnak az átengedéskor (azaz a vezetés megkezdése előtt) kell fennállnia. Amint következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy az ittas vezető mellett ülő utas nem bűnsegéde az ittas vezetésnek, úgy a vezetésre adott jogszerű felhatalmazást, a vezetés korábbi jogszerű átengedését sem teszi jogszerűtlenné az a cselekmény, hogy a tulajdonos beült az ittas személy által vezetett gépkocsiba, amely tovább folytatta addig már megkezdett útját (BH 2018.295.).
- [18] A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 4. § (2) bekezdése értelmében a jármű vezetését az üzemben tartó nem engedheti meg, illetőleg a vezető nem engedheti át olyan személynek, aki a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel nem rendelkezik, a jármű vezetésétől el van tiltva, a jármű biztonságos vezetésére képtelen állapotban van, továbbá, a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt áll, szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van. A Btk. 238. § (1) bekezdése mindebből kizárólag az ittas (bódult), illetve a járművezetésre alkalmatlan személynek való átengedést rendeli büntetni. Nem valósul meg bűncselekmény, ha a terhelt közúton, a gépi meghajtású jármű vezetését gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkező, de a jármű vezetésére egyébként alkalmas és képes személynek engedi át (BH 1989.302., BH 1987. 296.).
- [19] Az alapügyben eljáró bíróságok helyesen rögzítették a tényállásban, hogy az I. rendű terhelt „soha nem rendelkezett vezetői engedéllyel, azonban személygépkocsit technikailag tud vezetni, a KRESZ szabályaival tisztában van.” Büntetőjogilag relevánsnak (csak) azt tekintették, hogy az I. rendű

terhelt ittas állapotban volt, amikor a II. rendű terhelt a gépjármű vezetését neki átengedte.

- [20] A kifejtettek alapján a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva, és miután a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból vizsgálándó ún. abszolút eljárási szabálysértést sem észlelt – a II. rendű terhelt meghatalmazott védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a II. rendű terhelt tekintetében – a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján – hatályában fenntartotta.
- [21] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát kifejezett rendelkezéssel a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. június 3.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k.
előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő